

prati dogmatski razvoj Marijina stovanja u prvim vijekovima kršćanstva. Stovanje Marijino nije se rodilo iz pobožnog sentimentalizma, nego u oštroj kristološkoj borbi, koja je ajedno divno osvjetlila lik »Bogorodice« (Theotokos).

1963. spomenuta lionska skupina je raspravljala pitanje: Paternité et virilité (Očinstvo i muževnost). Spomenut ćemo samo članak o. Goetz »Civilizacija i očinstvo. Funkcije očinstva i očinska vlast«. O. Goetz opet na temelju vlastitih istraživanja daje dublji pogled u položaj oca kod matrilinarnog društva. Dok je žena prije svega uvijek majka, muškarac je prvenstveno »muž«. Bt je očinstva društvene i pravne naravi. Ni matrilinarno društvo nije bez očinskog autoriteta, kojeg vrši ujak. Zanimljivo je konstatacija o. Goetz: »Udruživanje jedne žene i jednog čovjeka, ženidba, je prije svega jedan ugovor političke, ekonomske i biološke sigurnosti« i dodaje citat Lowie-a: »Ne bi znači dosta često i snažno ponavljati, da se ženidba temelji na seksualnim promatranjima samo u ograničenoj mjeri. Njezin bitni motiv, barem ukoliko se tiče muškaraca, je upravo osnivanje jednog ekonomskog sastava koji sam sebi dostaje« (str. 35). Izvodi o. Goetz bacaju novu sliku na pojmove kao što su matrijarhat i patrijarhat. Htjeli bismo sam primijetiti na oba članka o. Goetz, da on stvari pristupa fenomenološki, a ne postavlja pitanje kronologije. Bečka etnološka kulturno-historijska škola je utvrdila kod starih primitivnih naroda postojanje individualne monogamske obitelji s punom ravnopravnošću muža u žene.

Obje knjige daju mnogo gradiva za pastoralnu psihologiju u važnom odnosu muž-žena, otac-majka. Jednako bi mogli preporučiti i sva ostala izdanja te kolekcije »Convergences«.

S. Doppelhammer

PISMA SVEČENSTVU, priredio i izdao O. ANDEO CVITANOVIC, Zivogošće kod Makarske 1964, str. 129.

Ova zbirka pruža nam četiri dragocjena dokumenta, kao duhovnu oporuku svećenstvu što su mu ostavili četvorica posljednjih papa: Pijo X, Pijo XI, Pijo XII, Ivan XXIII. Ne radi se, doista, o svemu što su ta četiri velika srca rekla svećenstvu, ali se radi o nekim osobito važnim i tječitim dokumentima. Ne samo da je sadržaj zbirke vrijedan pohvale, nego i pišćev pothvat zaslužuje veliko priznanje. Imena onih koji govore, i vrijednost onoga što govore, najbolja su preporuka ovoj knjizi. — Naručuje se kod: Andeo Cvitanić, žpk Bristivica, p. Trogir. Cijena 600 din, a više od 10 primjeraka rabat 10%.

N. K.

Dr. JERKO BAKOTIN: Djevojka na izvorima svijetla, Zagreb 1960, str. 264, umnoženo ciklostilom.

Ovo djelo je plod dijaloga s krugom katoličkih djevojaka. Dijalog zrele duše s dušama mladih djevojaka, kojima je teško odlučno uzeti kormilo života u svoje ruke. A nepokvarene mlade duše rado slušaju iskrene, prijateljske riječi. Slušaju ih posve predano, iako »transfer« tih riječi na grubost života nije za njih lak, jer im prirođena neodlučnost poremećuje najuzvišenije odluke.

Ovakva štiva uvijek su neko osvježenje. Štiva što upućuju mlade duše na ono što je idealno, uzvišeno. Svojstvo je plemenitih duša da uočavaju onu pozitivnu, vedru i svetu stranu života. I kako se bolno doimlje čovjeka — kada to »idealno«, sveto, »uzvišeno« treba pronatrati u zbilji života, pred njenim grubostima. Djevojka u vrlugu života: pred atraktivnom snagom užitka, pred teškoćama zaposlenja, izbora bračnog druga, u financijskim škripcima, pred stambenim problemom, sućelice nasrtajima neotesanaca, izložena samovolji nadređenih, u naporima tvornice, u uredu, na ulici itd. Doista nije bez razloga rekao Paul Gerald: »Sudeći o ženama mi nikad ne razmišljamo kako je teško biti žena.«

Pisac je otvorene duše iznio ispravne misli. Zaodjenu ih u stil pun topline i prodorne snage. Svoje misli potkrijepljuje tuđim mislima. Sve te misli zrače već iz samih naslova i podnaslova. Priznajmo da je teško provoditi neku psihološku analizu djevojačke duše. Teško je otkriti opće i stalne konstantne zakone kojima se ravna ta duša. Izmiču, kao što izmiče sve što je živo. Ipak je put k nekim zaključcima otvoren. U tome je i velika zasluga pisca ove knjige.

N. K.

J. B. TSE: Perfectio christiana et societas christiana juxta magisterium Pii XII, Rim 1963, str. 1—256.

Posve logično pisac počima s analizom pojma savršenstva po nauci Pija XII. U drugom dijelu primjenjuje se taj pojam na razna društva kako ih shvaća kršćanstvo: obitelj, državu, Crkvu, razne staleže i službe.

Odlazna točka knjige naglasuje odlaznu točku Pijeve nauke: poziv svih kršćana da budu savršeni, sveti, a ne kao da se taj poziv odnosi samo na duhovnu elitu.

Teško bi bilo dovoljno naglasiti vrijednost knjige kako je napisana i vrijednost predmeta. Posebno bih želio istaknuti kako je svrsishodno da se vadi blago iz obilne riznice nauke Pija XII, te se nastoji osvjetljavati pitanja što ih kršćaninu nameće život. Zdrava nauka, objektivno i jasno iznesena, dokumentirana. Korisna svakomu, ponajprije teologu i svećeniku.

N. K.